

NOVÝ ŽIVOT

Po desíti letech 1945 - 1955

Mnoho bylo napsáno k výročí skončení druhé světové války. Je těžko psát dnes o výročí osvobození. Je nač vzpomínat. Mimo několik málo světlých, jsou to především vzpomínky smutné. Velmi smutné. Jsou naplněny žlučí a vzdorem, nenávistí a pomstychtivostí, hanbou a studem. Každý se snaží svalit odpovědnost za dnešní situaci doma a v exilu na bedra druhých a chce si s Pilátem umývat ruce: Já na tom nemám vinu.

Ponechejme soud Pánu a nestranné historii. Místo odsuzování druhých sudme každý sám sebe. Naše vzpomínání budou především chvíle modlitby — jako byly chvíle v červnu a v červenci 1945 v Praze před staroboleslavským Paládiem České země. Víme, že jako tenkrát tak ani dnes nejvyšší představitelé československého státu se neskloní před Božím majestátem, a snad znovu musejí trpce doznat: Bez Božího požehnání marné lidské namáhání. Kéž by došli brzy k tomuto poznání! Nám katolíkům je toto výročí především příležitost k díkučinění Pánu. I kříž je Boží dar. Jen oběť našich vyznavačů a mučedníků a hrdinná věrnost jejich svědectví dokáže smazat hanbu tolika zbabělých kompromisů a ústupků, tolika zrad a nespravedlností, tolika nízkostí rozpoutaných vášní. Je to dále výzva ke smíru a k oběti, k jednotě a k svorné práci pro šťastnější zítřek, pro lepšího člověka.

Nejkrásněji asi oslaví český katolický exil toto výročí při mariánské pouti v Lisle, kde ndp. opat Ondrák O.S.B. slavnostně odhalí sochu Immakulaty pro Staroměstské náměstí v Praze — jako symbol smíření českého ná-

roda s Bohem, jako veřejný projev důvěry celého českého katolického exilu v mateřskou ochranu Bohorodičky, — a při dvou primiciích z řad prvních českých uprchlíků: v Londýně kapitána Františka Rochly a v Římě medika Josefa Laštovici.

To jsou naše naděje. A naše záruka do budoucna.

Připojuji několik myšlenek Pia XII. z řeči k organizaci Pax Christi roku 1952 a několik statistik o díle belgického premonstráta P. Werenfrieda van Straatena. Obojí nutí k přemýšlení. Pohne-li nás to i k činům, bude pro nás druhé desetiletí jistě radostnější...

* * *

Aby se uskutečnilo opravdové dílo sjednocení národů, třeba vytvářet **ATMOSFÉRU PRAVDY, SPRAVEDLNOSTI A LÁSKY V KRISTU**, řekl *Pius XII.*

» Abychom mohli přispět k vytváření této atmosféry, musíme umět — díváme-li se do minulosti — vytvořit si klidný úsudek o národních dějinách své vlastní domoviny i jiných zemí. Normou pro vytvoření tohoto úsudku musejí být výsledky přesného historického bádání, uznané odborníky obou stran. Vítěství či porážky, útlak, násilí a ukrutnosti, které se během staletí najdou pravděpodobně na jedné i druhé straně, jsou historická fakta a těmi zůstanou.